

**ADOBE
CREATIVE SUITE 3**

Illustrator

Biblia

Dr. Péter Kristóf

Mercafor
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-607-659-7

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2010
© Mercator Stúdió, 2010

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
T/F: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ.....	13
ISMERKEDÉS A PROGRAMMAL.....	17
Az Illustrator CS2 újdonságai	18
Vezérlőpult paletta	18
Élő vektorizálás	18
Élő kifestés	20
Rétegszedők támogatása	20
Felhasználói munkaterületek	21
Kiterjesztett körvonal	22
Új szövegattribútumok	23
Új vizuális fájlböngésző	23
Wacom táblák támogatása	25
Többoldalas PDF exportálás	25
PDF/X támogatás	25
Újabb grafikus formátumok támogatása	25
Macromedia Flash export	25
Színezett szürkeskálás képek	26
Adobe Stock Photos	26
Átalakított sűgó.....	27
Az Illustrator CS3 újdonságai	28
Újfelhasználói felület.....	28
Élőszínek	30
Újrafestés	30
Új rajzeszközök, továbbfejlesztések	31

Vágóterület eszköz	32
A Flash integráció	33
Új dokumentum profilok, mobil eszközök	33
Átalakított súgó	34
A program környezete	35
A billentyűzet	37
Az egér	41
Az Illustrator használata	42
A program telepítése	43
A program indítása	45
A felhasználói felület	50
A Súgó használata	73
Frissítések	76
ÁLLOMÁNYOK ÉS KÉPEK KEZELÉSE	78
Új dokumentum létrehozása	111
A dokumentum beállításai	113
Munkacsoportos projektek	113
Grafikák megnyitása	115
Képbetöltés verziókövetéssel	118
Verziómentés és tetszőleges verzió betöltése	121
Utoljára szerkesztett képek betöltése	122
Nem Illustrator formátumú képek átvétele	122
Állományok újratöltése	123
Képek behelyezése, szövegimport	123
A csatolt állományok kezelése	125
Képek mentése	129
Fájl mentése sablonként	131
A fájl bezárása	131
Fájlinformációk	132
Az Adobe Bridge kezelése	133
Képek megtekintése és kiválasztása	133

Képek elforgatása.....	137
Képek kötegelt átnevezése.....	137
Képek törlése.....	139
Képek megnyitása	140
Kép tesztelése mobil eszközön	140
Képek betöltése fényképezőgépről.....	141
RAW képek feldolgozása.....	142
Diavetítés.....	145
Kiegészítő információk hozzáadása	146
Képek keresése	150
ALAPFUNKCIÓK.....	151
Munkaterület-megjelenítés	151
Megjelenítési üzemmódok.....	152
Vonalzó- és rácshasználat.....	158
Nagyítás és rajzmozgatás	159
Felesleges eszközök elrejtése.....	162
Rajzelemek létrehozása	163
Objektumok alapértelmezett tulajdonságai.....	164
Igazodás szabályozása	165
Téglalapok és négyzetek rajzolása.....	167
Ellipszisek, körök és ívek rajzolása	169
Sokszög és csillag rajzolása.....	171
Spirális rajzolása	172
Poláris- és négyszögháló készítése	173
Egyenesek és görbék rajzolása.....	175
Bézier görbék	178
Toll eszköz.....	179
Ecset eszköz	179
VEKTORIZÁLÁS.....	182
A vektorizálás módjai.....	182

Vektorizálás a Vezérlőpultról	184
Vektorizálás a menüparanccsal	186
Élő festés	188
RAJZOLÁS, FESTÉS	190
A Toll eszköz	190
Görbék szerkesztése	194
Rajzolás a Ceruzával	197
Festés az Ecsettel	200
A kalligrafikus ecsetek testre szabása	205
A szóró ecsetek testre szabása	207
A művészi ecsetek testre szabása	208
A mintázó ecsetek testre szabása	210
Saját ecsetvonások készítése	211
Szimbólumszórás	212
Szövegek kezelése	220
Karakterformázás	223
Az OpenType fontok kezelése	232
Bekezdésformázás	233
Egyéb, szövegen végezhető műveletek	239
Szövegek illesztése	245
Szövegből görbe	251
Bekezdés és karakterstílusok	252
Szöveghasábok	256
Szövegmaszk	257
RAJZELEM-TULAJDONSÁGOK	260
Tulajdonságok beállítása és ellenőrzése	260
Kitöltések	262
A Szín paletta	263
Kitöltés mintázattal	270
Színátmenetes kitöltések	273

Hálós kitöltések	274
Körvonalak.....	276
Vonalvastagság	277
Vonalvégződés és csatlakozás.....	277
Szaggatott körvonal.....	278
Körvonal és kitöltés tulajdonságok másolása	279
Rétegek és csoportok.....	280
A rétegkezelő paletta.....	281
Rétegek kialakítása	284
Csoportok	289
Réteg kiválasztása	291
Rétegsorrend.....	292
Réteg törlése	292
Rétegek egyesítése.....	292
Rétegek összeolvasztása.....	293
Rétegmaszkok.....	293
Átlátszóság és összhatásmód	295
Stílusok.....	300
Hatások	303
Alakzattá alakítás hatások.....	305
Görbék hatásai	305
Raszterezés.....	306
Vektoros stilizáló hatások	307
SVG szűrők	309
Hajlítás	312
RAJZMÓDOSÍTÁS	313
Kiválasztások.....	313
Helyzetmódosító parancsok	317
Mozgatás	317
Forgatás	318
Döntés	319

Tükrözés.....	319
Csomó- és iránypontok áthelyezése.....	320
Átméretezés	320
Átalakítás.....	321
Átalakítás az Alakítás palettával.....	322
Törlés és vágás	323
Részleges törlés.....	323
Objektumok szétvágása	324
Feldarabolás késsel.....	324
Radírozás	325
Torzítások.....	326
Hajlítás	326
Pödrés	327
Ráncolás.....	328
Felfújás.....	329
Szélcsipkézés.....	329
Kristályosítás	329
Gyűrés.....	330
Szabad átalakítás.....	330
Áttűnés objektumok között.....	330
Objektumok közötti műveletek.....	332
Objektumok egyesítése	333
Kivonás az alsó objektumból	333
Objektumok közös része	334
Kizárás	334
Objektumok szétválasztása.....	335
Objektumok levágása	335
Objektumok összeolvasztása	336
Lenyírás.....	336
Objektumok közös körvonala.....	337
Hátsó kivágása.....	337

BITKÉPEK KEZELÉSE.....	338

Csatolások kezelése	341
Szerkesztés a forrásprogramban.....	345
A szűrők alkalmazása.....	346
Grafikus szűrők.....	347
Illustrator szűrők	348
Létrehozás szűrők	348
Stilizálás szűrők.....	349
Színek szűrői	351
Torzítás szűrők.....	354
Photoshop szűrők.....	357
Ecsetvonás szűrők	360
Felület (Textúra) szűrők.....	363
Videó szűrők.....	366
NTSC színek	366
Összefűzés.....	366
Művészi szűrők.....	366
Képpontosítás szűrők	373
Borzolás.....	374
Kristályosítás	374
Rajzolt szűrők	375
Stilizált szűrő	382
Bitkép torzító szűrők	382
Élesítés szűrő	383
Életlenítő szűrők.....	384
Gauss életlenítés.....	384
Sugaras életlenítés.....	384
Intelligens életlenítés	385
Hatások	385
Térbeli hatások.....	387
Alakzatok átalakítása.....	394
Vektoros elemek raszterizálása.....	395
Photoshop képek használata.....	395

A behelyezett kép színbeállítása	396
A behelyezett kép megkettőzése	396
A behelyezett kép lecserélése	397
Grafika exportálása Photoshopba	397
SZÍNKEZELÉS, NYOMTATÁS	399
Alátöltés	400
Oldalbeállítás	402
Színkezelés	403
Színek ellenőrzése a képernyőn	406
Nyomtatási beállítások	407
Mozaikos grafikák beállítása	410
A kifutó és a nyomdai kellékek	411
Színrebontás	412
Egyéb beállítások	415
A nyomtató beállítása	416
A nyomat elhelyezése	419
A dokumentum nyomtatása	419
Munkafolyamat-automatizálás	420
Kötegelt parancsvégrehajtás	424
TESTRE SZABÁS	427
Környezeti beállítások, alapértelmezések	427
Általános beállítások	428
Kijelölés és szerkesztőpontok	430
Szöveg beállítások	431
Mértékegységek és megjelenítési teljesítmény	433
Segédvonal és rács beállítások	434
Intelligens segédvonal és szelet beállítások	435
Elválasztás beállítások	436
Bővítmények és lemeztár beállítások	437
Felhasználói felület beállítások	438

Fájlkezelés és vágólap beállítások	438
Fekete megjelenés beállítása	440
A billentyűzet testre szabása	440
Eszköz-gyorsgombok	442
Az alap dokumentum	443
A Version Cue testre szabása	444
Általános beállítások	445
Rendszeradminisztráció	446
Mintabeállítások	455
AZ ESZKÖZTÁR IKONJAI	459
MENÜSZERKEZET	497
Fájl (File) menü	497
Szerkesztés (Edit) menü	498
Objektum (Object) menü	501
Szöveg (Type) menü	507
Kijelölés (Select) menü	508
Szűrő (Filter) menü	510
Hatás (Effect) menü	513
Nézet (View) menü	517
Ablak (Window) menü	519
Súgó (Help) menü	524
MACINTOSH GYORSGOMBOK	525
Megtekintés	525
Objektumkiválasztás és mozgatás	527
Festés	528
Átalakítás	528
Szövegbevitel, szerkesztés	529
Görbék szerkesztése	531
Alakzatok	532

WINDOWS GYORSGOMBOK.....	533
Megtekintés	533
Objektumkiválasztás és mozgatás	534
Festés.....	536
Átalakítás.....	536
Szövegbevitel, szerkesztés	537
Görbék szerkesztése.....	539
Alakzatok.....	539
AJÁNLOTT WEBHELYEK.....	541
Illustrator, Photoshop portálok.....	541
Illustrator Plugin gyártók	542
Oktatóanyagok	543
Blogok.....	545
Fórumok	545
Illustrator oktatás	546
Felhasznált és ajánlott irodalom	547

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A grafikus programok a képkezelés-és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak (bár ma már léteznek hibrid rendszerek is). Ezzel szemben a rasztergrafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A vektorgrafikus programok közé tartozik az Adobe Systems Incorporated cég Illustrator nevű programja, amely a bitképes Photoshophoz hasonlóan egyfajta etalon, ipari szabvány a grafikával foglalkozók körében. Az első Illustrator 1987-ben jelent meg. Eredetileg Apple Macintosh számítógépeken volt használható, később megjelent IBM kompatibilis személyi számítógépeken használható változata is. A vektoros rajzszerkesztők egyik legelterjedtebb, legkedveltebb programja az egész világon. E piacon a CoreIDRAW örök vetélytársa. Míg az ellenlábás népszerűségét annak köszönheti, hogy komplex programcsomag részeként árulják, az Illustrator mellett szól, hogy Macintosh számítógépeken is használható, minden szokásos vektoros formátumot kezel (importál és exportál), saját grafikus formátumát (.ai) a fontosabb grafikus és kiadványszerkesztő programok felismerik, eszközeit könnyen kezeli a piacvezető raszteres képszerkesztő (Adobe Photoshop) felhasználói, illetve ugyanezeket a vektoros rajzeszközöket építették be az egyik legújabb kedvenc, a kiadványszerkesztő Adobe

Indesign programba is. A program CS (11-es) változata 2004-ben jelent meg, majd hamarosan, 2005-ben előrukkoltak a 12-es (CS2) változattal, amelyet magyar nyelvű felhasználói felülettel is kiegészítettek. A CS3-as változat 2007-ben jelent meg. Sajnos, a súgó nyelve továbbra is angol maradt.

Az Illustratorból származó grafikák, lapterv felhasználhatók az interneten, nyomtatásban és multimédiás videoanimáció alapjaként. Az Illustrator fájlok természetesen más Adobe programokban is feldolgozhatók, sőt a program .ai formátumát a leggyakrabban használt irodai (például a Microsoft Word) és konkurens grafikai szoftverek (például a CorelDRAW) is felismerik. A legújabb technológiát a dinamikusan változó adatbázistartalmon nyugvó XML-dokumentumok, valamint a csoportmunka kiterjesztése testesítik meg. Az előbbi óriási segítséget nyújt egy sablonra épülő dokumentum előállításában, miközben biztosítja, hogy ne számtalan mutáció készüljön, az utóbbi pedig – ha a Creative Suite CS3 programcsomagot telepítettük – lehetővé teszi a munkacsoport számára a dokumentumok pontos verziókövetését, miközben a hozzáférési jogosultságok egy kézben tarthatók.

Az Illustratorral szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható. A programban az előző változathoz képest több újdonság jelent meg, amelyek közül a legfontosabbakat a könyv elején, külön fejezetben ismertetjük.

A könnyebb kezelhetőség és az árcsökkentés érdekében továbbra is forgalmazzuk a négykötetes Illustrator CS3 könyvsorozatunkat, amelyet azonban most egyetlen kötetben adunk ki. Ez köszönhető az Adobe Acrobat 9. verziójának is, mellyel a kötetet kisebb méretben tudtuk előállítani.

Bár könyvünk alapja a magyarított verzió volt, az angol változatot használók is sikerrel forgathatják a kötet lapjain, mivel a könyv végén bemutatott menüszerkezetben egyaránt feltüntettük a magyar és angol parancsneveket, valamint a magyar nyelvű párbeszédpanelek pontos tükörfordításai az angol megfelelőiknek.

A CS3 változat újdonságainak bemutatása előtt ismertetjük az előző változatban megjelent szolgáltatásokat is, hiszen telán nem mindenki az előző verzióról frissít a legújabb változatra. A CS3 változattal kezdőknek sem felesleges megismerni a programfejlesztés

legutóbbi lépéseit. A kötet végén összefoglaltuk azokat a webhelyeket, amelyeket tanácsos a programmal foglalkozóknak felkeresni. Ezeken a webhelyeken ugyanis értékes tartalmat, műveleteket, eseteket, tippeket, trükköket, technikákat, oktatóanyagokat, mintapéldákat találnak, valamint eljuthatnak olyan fórumokra is, ahol segítséget kaphatnak a felmerülő problémák megoldásához. Ehhez elegendő a megfelelő hiperhivatkozásra kattintani.

A Macintosh és a PC platformon a program kezelése szinte teljesen megegyezik, a néhány eltérésre az adott helyen felhívjuk a figyelmet. Az egyik különbség az eltérő könyvtárszerkezet, egy másik eltérés a billentyűkombinációk használata. A PC-ken például a **Ctrl** billentyű nyomva tartása szükséges egyes funkciók kiváltásához, míg a Macintosh rendszereken ennek a **Command** (⌘), illetve az „Alma” billentyű felel meg. A PC-ken elterjedten használjuk a jobb egérgombbal megjeleníthető helyi menüket, ehhez a Mac felhasználóknak a **Ctrl** billentyű nyomva tartása közben kell kattintaniuk az objektumra.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Macintosh OS, vagy Windows operációs rendszer alapfokú ismerete.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némiképpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 5.0 (illetve későbbi változat) vagy Adobe Reader segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni (beleértve a tartalmi pontosságot és a

mondanivalót tükröző formát), ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől – különös tekintettel arra, hogy a kötetet még a program béta változatának ismeretében kezdtük el írni. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2009. december

Köszönettel

a szerző.

ISMERKEDÉS A PROGRAMMAL

Ebben a fejezetben mutatjuk be a vektoros rajzszerkesztő programnak azokat az alapszolgáltatásait, amelyek ismerete feltétlenül szükséges a program működtetéséhez. Itt ismertetjük a legújabb változat újdonságait az előző verzióhoz képest, a rendszer erőforrásigényét, a program telepítését és eltávolítását, a használathoz szükséges parancsok közül az alapvetőket (a megjelenítés, a fájlkezelés és az egyszerű objektumok létrehozásának parancsait), valamint a segítő és oktató rendszer alkalmazását, az on-line Internetes kapcsolatok elérését.

Az ismertetés további részében dokumentumnak, grafikának nevezzük a rajzszerkesztővel előállított, lemezen tárolt állományt. E fájlok a vektoros elemeken kívül tartalmazhatnak bitképeket, vektoros szövegeket, alakzatátmeneteket, hatásokat, szimbólumokat, kitöltéseket stb.

A leírásban a leütendő billentyűket keretezve jelöljük, például: **Enter**. Az egyszerre leütendő billentyűket, vagyis billentyűkombinációkat a következőképpen jelöljük, például: **Ctrl+B**, a funkcióbillentyűket **F1..F12**-vel jelöljük (a Macintosh rendszereken a **Ctrl** billentyűnek a **Command** [⌘], illetve az „Alma” billentyű, az **Alt** billentyűnek az **Option** [⌥] felel meg).

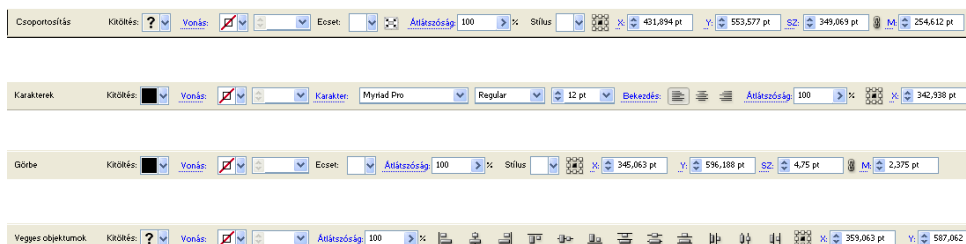
Az egyes menük parancsaira menü/parancsnévvel hivatkozunk, például: **Fájl/Új**. A menüparancsok között elérhető almenüket a ▶ szimbólummal jelöltük, például: **Fájl/Dokumentum színmódja ▶ CMYK**. A parancsokat **vastag** betűvel szedtük. Ugyanígy vastag betűvel jelöljük a párbeszédpaneleken előforduló nyomógombokat is, például: **Mégse** (Cancel).

Az Illustrator CS2 újdonságai

Tekintettel azokra, akik korábbi változatról frissítenek, előbb összefoglaljuk a program, 11.0-ás változatához képest megváltozott és újdonságként megjelent legfontosabb elemeket, szolgáltatásokat. A kisebb változásokat a program funkcionális ismertetésénél írjuk le. Aki most ismerkedik az Illustrator programmal, az nyugodtan ugorja át ezt a részt és csak a program alaposabb megismerését követően térjen ide vissza.

Vezérlőpult paletta

Kialakították a Vezérlőpult (Control) palettát, amelyben a legfontosabb parancsok gyors beállítását, elérését biztosítják. A paletta tartalma az éppen kiválasztott objektumtól függ (lásd az 1-1. ábrát).

1-1. ábra

A kiválasztott eszköz, objektum, vagy csoport a Vezérlőpult bal oldalán olvasható. A paletta neve a CS3 változatban: Vezérlés.

Élő vektorizálás

Óriásit lépett előre a program a jó és meglehetősen pontos, ám kisé lassú, menet közbeni vektorizálás beépítésével. Most már nem kell külön alkalmazást (például az Adobe Streamline programot) használnunk a behelyezett raszteres képek vektorossá alakítására, ezt a műveletet megoldhatjuk az Illustratoron belül is. Ráadásul a Live Trace névre keresztelt eszköz több beépített alapbeállítás mellett, de egyénileg részletesen beállítható módon végzi feladatát úgy,

hogy közben megtartja az eredeti raszteres képpel a kapcsolatot (lásd az 1-2. ábrát). Ennek köszönhetően a vektorizálási folyamat során bármikor változtathatunk a beállításokon. Az eredmény érvényre juttatásához a **Kibővítés** (Expand) gombra kell kattintanunk. Ekkor a program ez érzékelt kontúr objektumokat véglegesen átalakítja szerkeszthető görbéké.

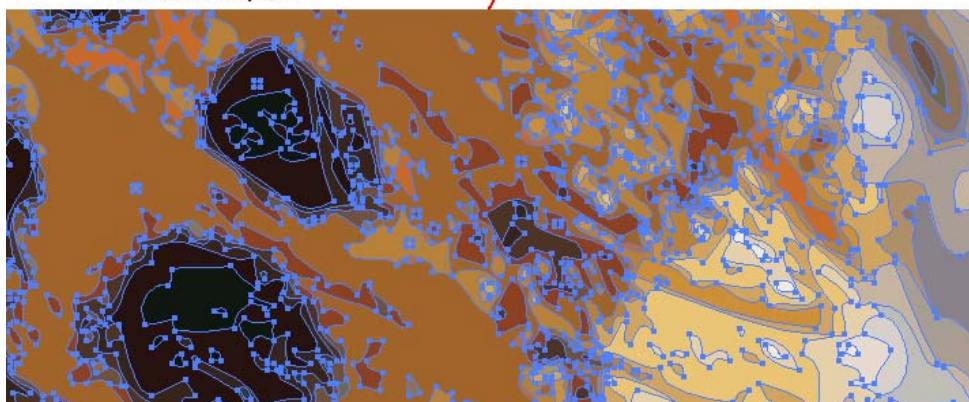

Eredeti raszteres kép

Felnagyított részlet a lepke vektorizált szárnyából

Vektorizált változata

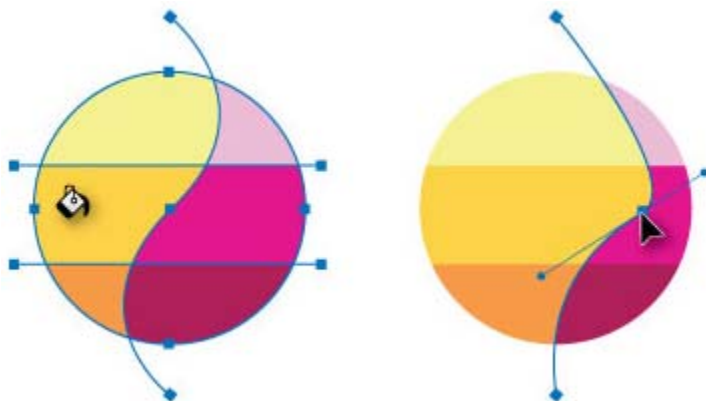

1-2. ábra

A vektorizálás időigényét természetesen leginkább a minőség befolyásolja. A különlegesen jó minőséget eredményező beállításoknál, például a *Nagy hűségű fénykép* alapértelmezés szerinti beállításai-val, az eredetitől alig különböző vektoros eredményt kapunk. A kisebb minőségi igényű, illetve nem túlságosan összetett, is kisebb méretű képek esetében a vektorizálás sokkal gyorsabban lezajlik.

Élő kifestés

Az élő vektorizáláshoz kapcsolódó Live Paint eszköz megkönnyíti az összetett vonalas képek kifestését. Ekkor a kifestés határai a görbék módosításának eszközeivel átalakíthatók, amit azonnal követ a színezés (lásd az 1-3. ábrát).

1-3. ábra

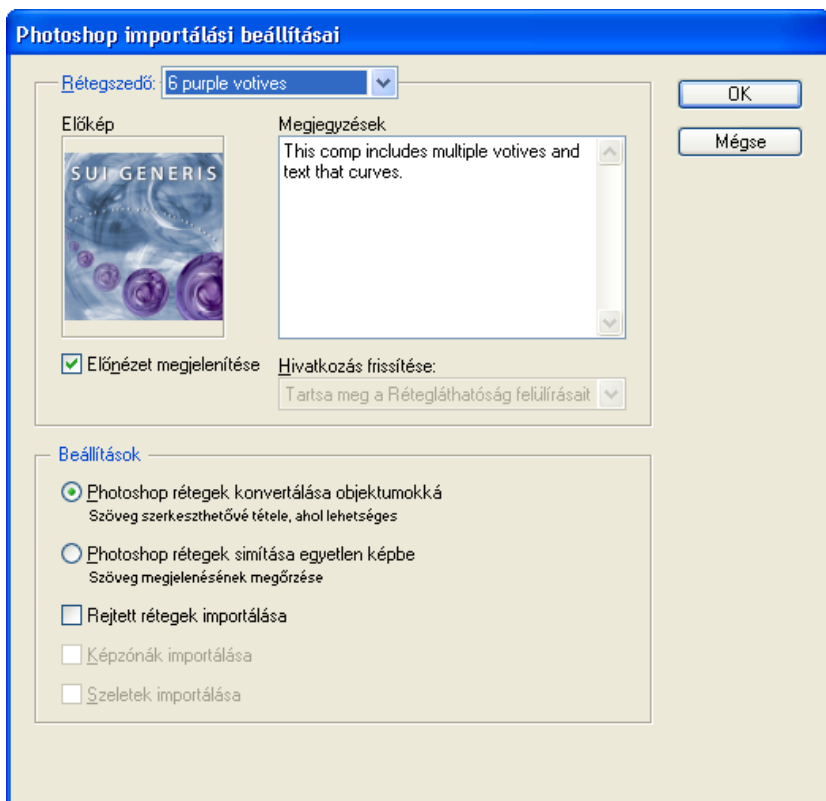
A szolgáltatást jól kiegészíti az **Élő festési hézagok megjelenítése** (*Gap Detection*) funkció, amely a vektorizálás során kialakult zárt alakzatokat önálló objektumként kezeli. Ennek köszönhetően a független területek is jól kitölthetők színnel.

Rétegszedők támogatása

A Photoshop programban kialakított Rétegszedők (*Layer Comps*) paletta segítségével a több réteget tartalmazó képekhez különböző nézeteket állíthatunk be. Az elnevezhető nézetekben, rétegösszeállításokban rögzíthetjük a dokumentum különböző állapotait, rétegek eltérő helyzetét és láthatóságát. Az Illustratorban vezérelhetjük a csatolással vagy beillesztéssel beépített, illetve megnyitott Photoshop fájlok rétegösszeállításainak láthatóságát.

A rétegláthatóság szabályozásával beállíthatjuk például, hogy egyetlen gombnyomással váltsunk megbízónk egymástól eltérő szempontjainak megfelelően kidolgozott megoldások közt. Ennek

köszönhetően e megoldások bemutatása megoldható több réteg láthatóságának átállítása nélkül, azaz elegendő a Rétegszedők palettában kiválasztani a megfelelő réteg-összeállítást.

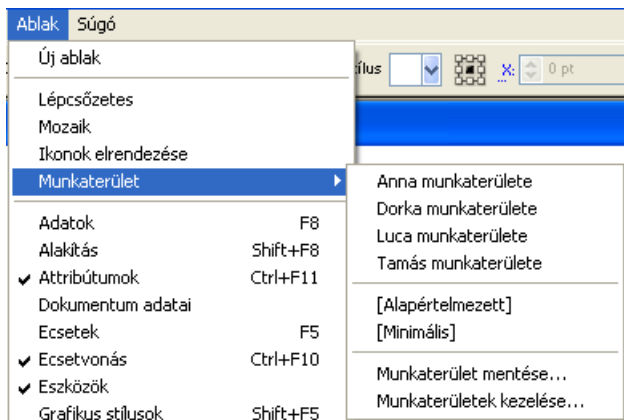
1-4. ábra

Amikor egy ilyen, rétegszedőket tartalmazó Photoshop állományt megnyitunk, akkor a fájl kiválasztását követően kell megadnunk, hogy melyik rétegszedőből importálunk (lásd az 1-4. ábrát). Egyúttal beállíthatjuk a raszter-vektor átalakítás paramétereit is, miközben a szöveges objektumok szerkeszthetősége is megmaradhat.

Felhasználói munkaterületek

A hatékony munkát elősegíti, ha mindig csak az adott feladathoz szükséges palettákat és mindig a megfelelő elrendezésben látjuk. A

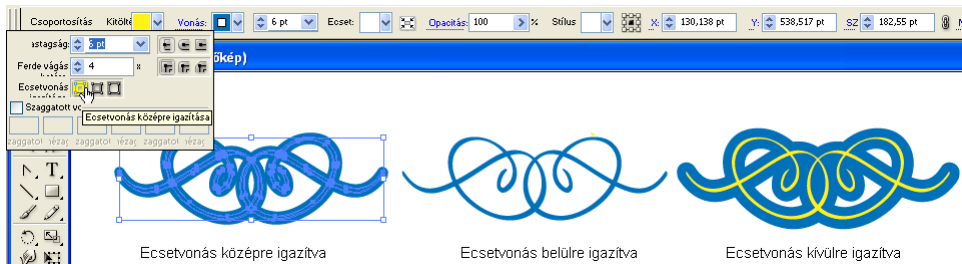
feladatokhoz vagy személyekhez rendelt munkaterületek elmenthetők, betölthetők, így megoszthatók másokkal is. Elérhetjük azt is, hogy munkacsoportunk tagjai ugyanazokkal a munkaterületekkel, sablonokkal dolgozzanak (lásd az 1-5. ábrát).

1-5. ábra

Kiterjesztett körvonal

A körvonal tulajdonságokhoz megadhatjuk, hogy a körvonal az objektum határán, illetve attól befelé, vagy kifelé jelenjen meg. Ennek a vastag körvonalak esetében van nagy jelentősége (lásd az 1-6. ábrát). Az ecsetvonások vastagságától függően az igazítás miatt a vonások kitöltőszíne eltűnhet, figyeljük meg az ábrán, hogy a kitöltés csak a harmadik mintán jelenik meg, ahol az ecsetvonást kívülré igazítottuk.

1-6. ábra

Új szövegattribútumok

A szövegobjektumokon most már eddig nem használható alá- és áthúzási formázásokat is alkalmazhatunk.

Új vizuális fájlböngésző

Eddig csak a konkurens programok segítették a fájlmegegyeztetést az állományok mintaképek megjelenítésével. A korábbi Illustrator verziókban erre más cégek fejlesztéseit használhattuk, míg a 10.0-ás változatban ez a fontos szolgáltatás is az Illustrator, illetve a Photoshop része lett. A CS változatban módosították az állományböngészőt, mely a képek rangsorolását is biztosítja.

Ebből nőtt ki az Adobe Bridge, amely komplett állománykezelő alkalmazás, önállóan is megtalálható, indítható a Windows XP **Start** menüjéből, a **Minden program** almenüből. Ebben nézőképet láthatunk az Adobe fájlformátumokról, megtekinthető az Adobe Version Cue projekt, valamint szerkeszthetők a fájlukhoz tartozó metaadatok.

Az Adobe Bridge JavaScript nyelven programozható, ez felhasználható a munkafolyamatok automatizálására is.

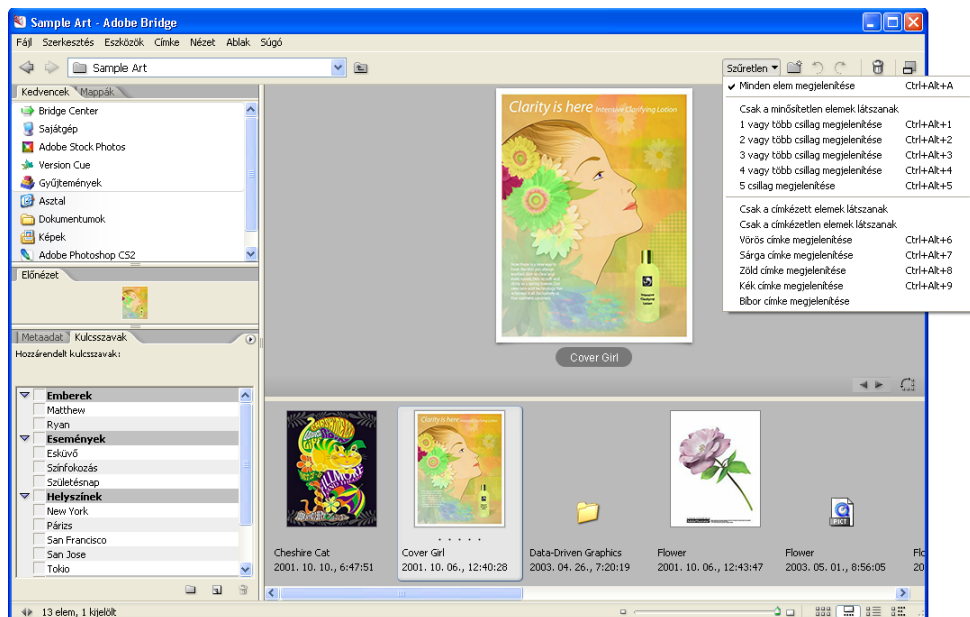
A fájlböngésző most teljesen új, önálló ablakban jelenik meg és saját menüsört is kapott, amelyben főként az egyébként a **Fájl** menüben megtalálható parancsokat adhatjuk ki. A képböngésző a szerkesztőablak (Vezérlőpult paletta) jobb felső sarkában található

Ugrás a Bridge programra gombra kattintva, illetve a **Fájl/Tal**
lózás parancssal vagy a **Ctrl+Shift+O** billentyűkombinációval indítható, és az ablak alján látható ikonnal, valamint a **Nézet** menüjében, valamint a szűrés gombbal legördíthető menüben megtalálható parancsokkal befolyásolhatjuk működését, a megtalált képfájlok megjelenési módját (lásd az 1-7. ábrát).

A fájlakat a hagyományos módon, a **Ctrl** billentyű nyomva tartása közben végzett kattintással is kiválaszthatjuk. Hasznos szolgáltatás a **Címke** vagy a helyi menü parancsaival a kép különböző színű címkézése, illetve a képek minősítése után az ablakban megjelenő fájlok szűrése. Az így megjelölt fájlok mellett kis csillagok jelzik a

minősítést, valamint színes sáv mutatja a kategóriát, amelyek szűrési feltételként felhasználhatók.

1-7. ábra

A fájlböngészővel egyszerre több képet is megnyithatunk, rajtuk különböző műveleteket hajthatunk végre a képek betöltése nélkül is. Ezeket a parancskötegeket a fájlböngésző **Eszközök/Photoshop**, illetve **Illustrator** almenüjében találjuk. A legfontosabb műveletekkel később részletesen foglalkozunk az *Megnyitás böngészéssel* és az *Exportálás*, illetve *Az Adobe Bridge kezelése* című részben.

A dokumentumokhoz kapcsolt metaadatok a fájlböngésző bal oldalán, a mintakép alatt megtekinthetők (EXIF információk), valamint részben módosíthatók (IPTC információk). Ezekkel az adatokkal később részletesen foglalkozunk a *Fájlinformációk* című részben. A metaadatok szintén felhasználhatók a fájlböngészőben a kép megkeresésére.

Az Adobe Bridge egységesíti a Creative Suite programcsomag színkezelését is, vagyis biztosítja, hogy egyszerre állítsuk be a színkezelést a programcsomag mindegyik alkalmazása számára.

Wacom táblák támogatása

A program támogatja a rajzolás és törlés funkciókhoz a nyomásérzékeny Wacom digitalizáló táblák használatát. Ilyen eszközökkel megoldható, hogy az erősebben nyomott „toll” eszközzel vastagabb vonalakat húzzunk a virtuális papíron.

Többoldalas PDF exportálás

A többoldalas, illetve nagy dokumentumok egyszerűen exportálhatók többoldalas PDF fájlalba.

PDF/X támogatás

A programból menthetünk a legújabb ISO és ANSI szabványokat biztosító, minden szükséges nyomdai információt tároló PDF/X állományokba is.

Újabb grafikus formátumok támogatása

A program képes beolvasni a leggyakrabban előforduló, közismert grafikai formátumokból (PDF, EPS, SVG, PSD, TIFF, GIF, JPEG, SWF stb.). A grafikus tartalmat optimalizálhatjuk a mobiltelefonok által is ismert SVG formátum számára is.

Macromedia Flash export

Új exportálási beállításokkal menthetjük a grafikát a Macromedia Flash (SWF) formátumába. Ezeket elérhetjük a Bridge parancsállományai között a fájlböngésző **Eszközök/Illustrator** almenüjében, így nagyobb tömegű állományt (teljes fájlt vagy rétegeket képkockákká) alakíthatunk SWF formátumba. A **Testre szabott exportálás** paranccsal részletesen beállíthatjuk többek közt a vágás, szövegexportálás és képminőség, tömörítés paramétereit.

Színezett szürkeskálás képek

Szürkeskálás képeinket feljavíthatjuk a skála fekete végpontjának színesre cserélésével, azaz ekkor a szürke árnyalatok helyett a választott szín árnyalatai jelennek meg a raszteres képen (lásd az 1-8. ábrát).

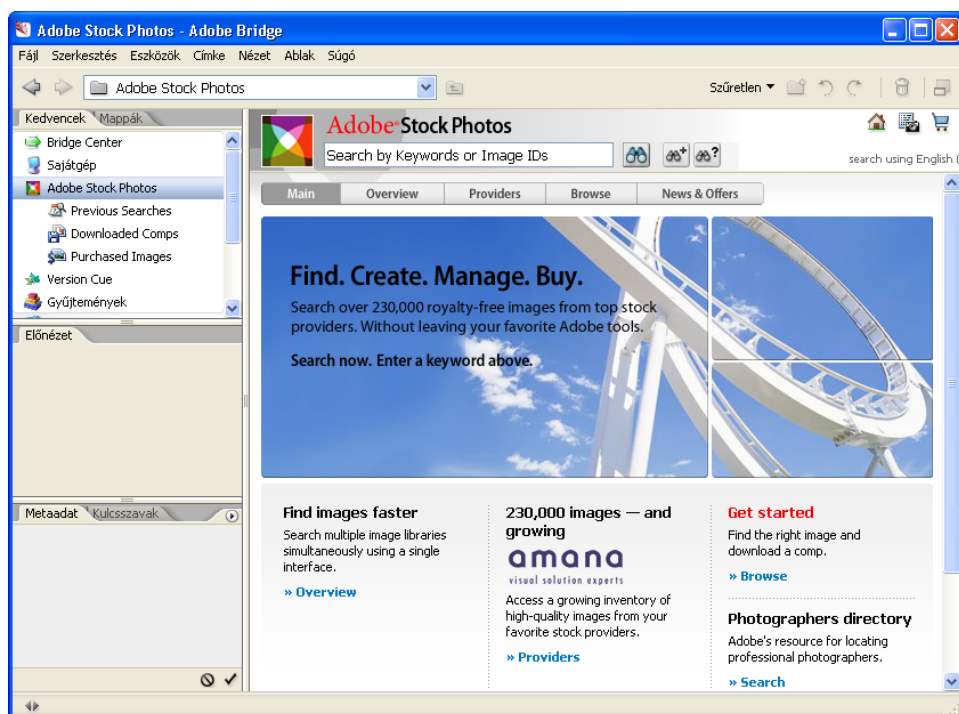

1-8. ábra

Adobe Stock Photos

Az Adobe új, folyamatosan bővülő digitális képboltjából kiváló fotókat lehet letölteni és megvásárolni. A képbolt elérési lehetőségét beépítették a Creative Suite csomagba, melyet a Bridge **Kedvencek** lapfülén keresztül, illetve a **Szerkesztés/Search Adobe Stock Photos** paranccsal érhetünk el (lásd az 1-9. ábrát).

A bővített kulcsszavas rendszernek köszönhetően könnyen megtalálhatjuk az ideális képet (jelenleg csak angol keresőszavakkal). A letöltés működik Magyarországon is, a vásárlási szolgáltatás beindítása még folyamatban van.

1-9. ábra

Átalakított súgó

A súgót ismét átalakították, hogy még jobban támogassa a felhasználók szokásos képfeldolgozási feladataik elvégzése során. A **Súgó** menü alján kilenc almenüben foglalták össze a legfontosabb feladatokat, de az egyes súgóoldalakon is túlsúlyba kerültek a „hogyan oldjuk meg” típusú segítségek (lásd az 1-10. ábrát).

A program teljes jogú felhasználása csak a regisztráció elvégzése után történhet. Amíg ezt nem végezzük el, a programot csak bemutató üzemmódban használjuk. A regisztráció, illetve az aktiválás viszont a program telepítése után bármikor kezdeményezhető a **Súgó** menüből. Ekkor az interneten keresztül kapcsolatot teremtünk az Adobe céggel és akár az Illustrator, akár más Adobe termék regisztrációját elvégezhetjük a telepítő CD tokján, vagy a regisztrációs kártyán található gyári szám birtokában.

1-10. ábra

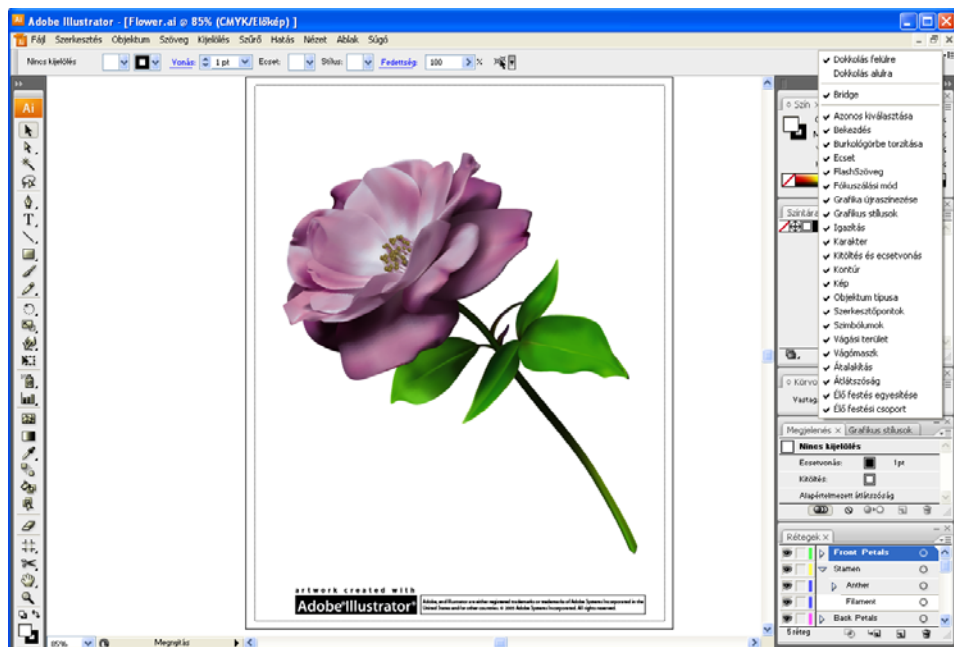
Az Illustrator CS3 újdonságai

Az 13. verziójának újdonságait most szintén csak röviden mutatjuk be, bővebben lesz még róluk szó a fejezetben, és a többi fejezetben is tárgyaljuk a kisebb újdonságokat.

Újfelhasználói felület

Kissé módosítottak a felhasználói felületen is. A paletták szerepét átvevő panelek (lásd az ábra jobb oldalán) egyszerűen kinyithatók és automatikusan bezáródnak, ha nincs rá szükségünk, hogy nagyobb hely álljon rendelkezésünkre a munkaasztalon. A leválasztott paletták könnyen igazíthatók egymáshoz, helyzetük munkaterületként elmenthető. Mindemellett a program működését is felgyorsított-

ták, beleértve a rajzelemek megjelenítését, újrarajzolását, objektumok mozgatását, átméretezését, úsztatását, alakítását.

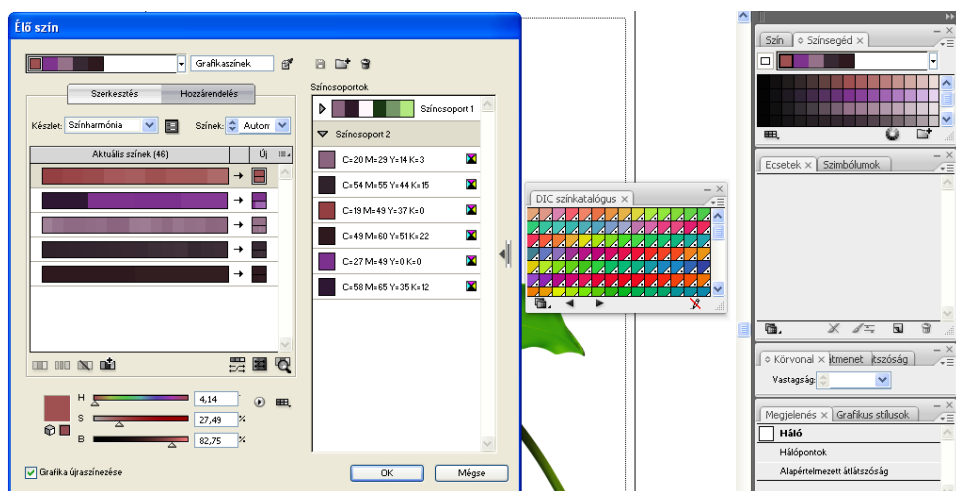
1-11. ábra

Megjelent a Photoshopból és az InDesign programból ismert felső opciós eszköztár, amelynél mindig az aktuális eszköz beállításait végezhetjük el. A munkaterület testre szabható – ez így volt már korábban is – viszont a többféle beállítást külön menthetjük, kezelhetjük, sőt megoszthatjuk másokkal.

A felhasználói felület lényegi eleme, a fájlkezelés már önálló fájlmenedzselő programmá nőtte ki magát. Az Adobe Bridge alkalmazásban az összes Adobe fájlformátum nézőképe megjeleníthető (most már az InDesign kiadványok képe is), sőt láthatjuk az Adobe Version Cue projekteket (amelyekbe mindenféle állományt összevonhatunk), szerkeszthetjük a fájlok leíró tulajdonságait tartalmazó metaadatokat.

Élőszínek

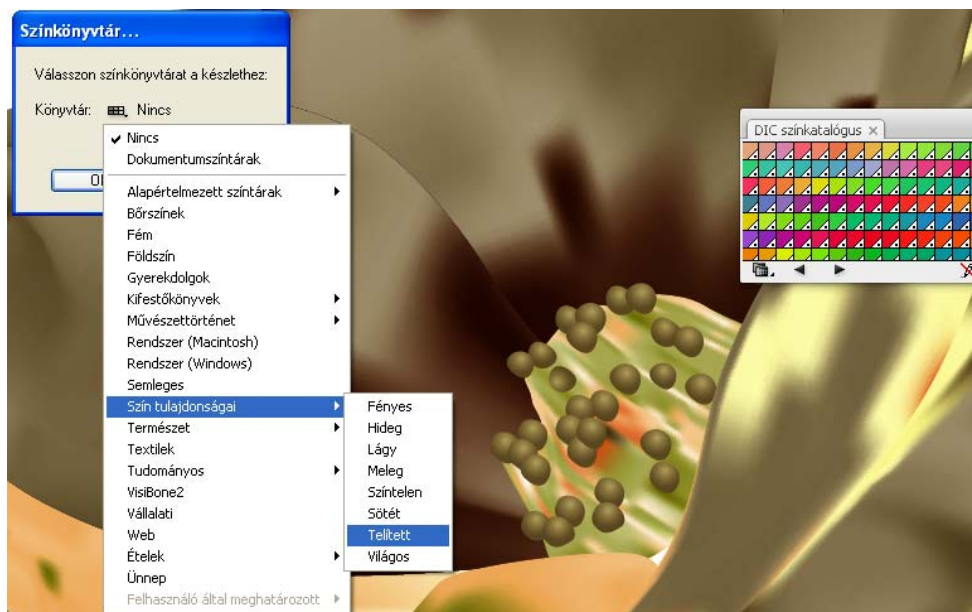
Az élőszínek alkalmazásával színpárokat, színcsoportokat használhatunk fel, ilyeneket állíthatunk össze. A harmonikusan összetartozó színeket a gépre telepített mintákból kereshetjük ki, egyedileg állíthatjuk össze, sőt kapcsolódhatunk az Adobe új online szolgáltatásához (kuler.adobe.com), ahonnan rengeteg készmintát tölthetünk le. Előre elkészített színvilágokat kapunk a bőr, föld, textil, élelmiszer, metál stb. színekhez.

1-12. ábra

Újrafestés

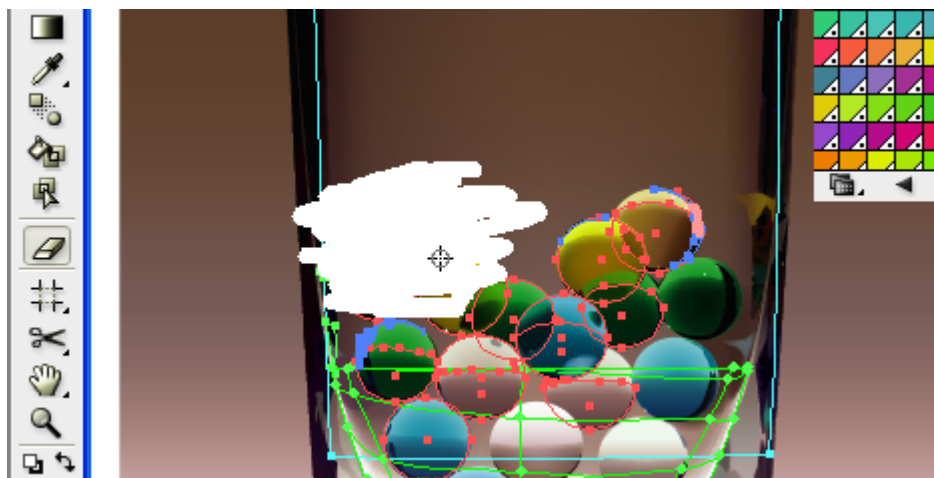
A **Szerkesztés/Színek szerkesztése/Újraszínezés** készlettel parancssal egy szempillantás alatt átszínezhető az akár bonyolult, összetett rajz, vagy annak kijelölt része is. Ehhez is a harmonizáló színekből összeállított élőszín csoportokat használhatjuk fel. Ugyanakkor egyetlen szín lecserélése is könnyen elvégezhető.

1-13. ábra

Új rajzeszközök, továbbfejlesztések

A rajzolás könnyebbé, gyorsabbá vált a továbbfejlesztett funkcióknak köszönhetően. A szerkesztő pontok kezelésén is egyszerűsítettek. Korábban csak a raszteres szerkesztőkben volt ismert a radír (meg a CoreDRAW is használta ilyesmit...), most a vektoros rajzolóban is elérhető. Segítségével gyorsan és egyszerűen törölhetünk mindenféle objektumot, illetve annak részeit anélkül, hogy az eredeti görbét fel kellene bontanunk, új pontokat vennénk fel. A művelet eredményességét a rétegsorrendbefolyásolhatja. Érdeemes ezért anem törölendő objektumok rétegeit a radír kiválasztása előtt elrejtetni.

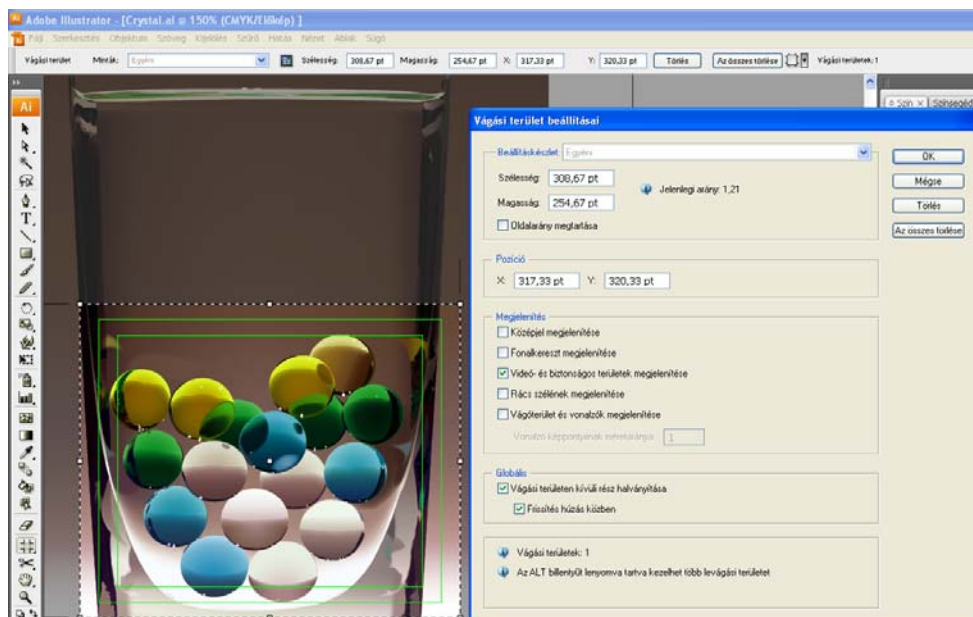
1-14. ábra

A rajzolt objektumok most már nemcsak egymáshoz, de a munkaterület széléhez és közepéhez is igazíthatók. A csoportok elemei izoláltan szerkeszthetők, elmúlt az a veszély, hogy a módosítás a csoport többi elemén is érvényre jut.

A Photoshop program előző változatában megismert rétegszedők (LayerComps) már itt is alkalmazhatók (átvehetők). Segítségükkel a különböző megoldási variációkat egyetlen kapcsolóhoz rendelhetjük és így egyszerűen válthatunk a dokumentum változatai közt. Képzeljük el azt az esetet, amikor a megbízó azt mondja: „mégiscsak a két héttel ezelőtti változatra van szüksége”. Ha a változatok rétegeit a rétegszedőkkel gyűjtöttük össze, akkor ilyen esetben egyetlen kattintás elegendő a váltáshoz.

Vágóterület eszköz

Az eszközpalletta új eleme a Crop Area Tool, amellyel a vágási területet adhatjuk meg, hogy később csak az így körülhatárolt területet vigyük másik dokumentumba. Egyszerre több ilyen vágási területet is definiálhatunk és ezek különleges nézeteit is megtekinthetjük, mint videoterület.

1-15. ábra

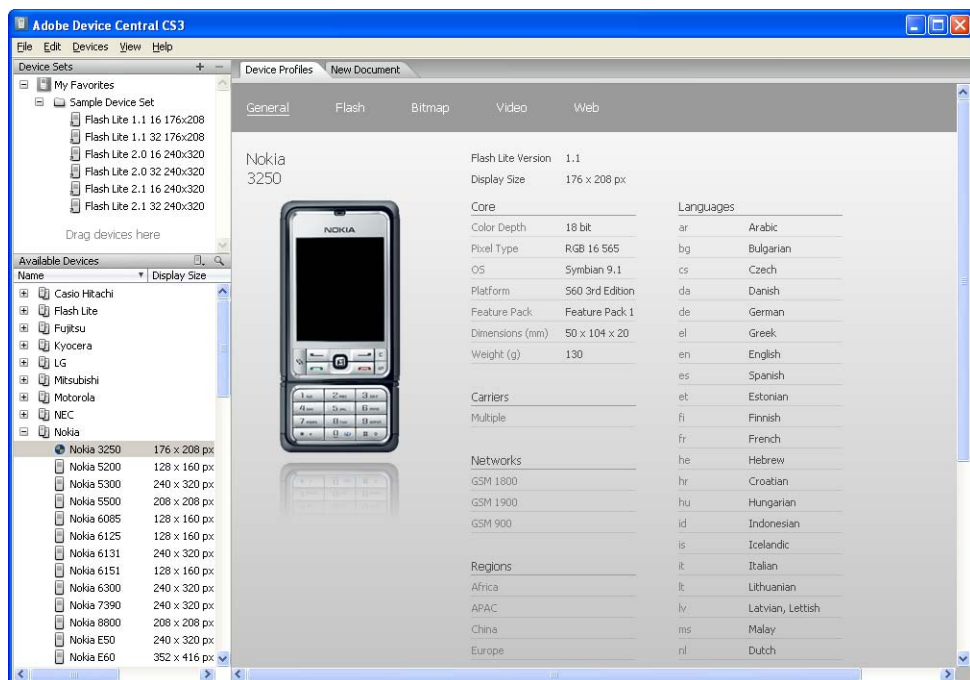
A Flash integráció

Említettük, hogy most már az Adobe gondozza a Flash programot is. A két cég egyesülésének leglátványosabb eleme, hogy megvalósították a teljes integrációt, ami annyit jelent, hogy az Illustrator állományai minden vektoros tulajdonságával, rétegeivel és vágógörbéivel, szerkeszthető görbeként, a csoportokat, objektumneveket, színátmeneteket is megtartva vihetők át a Flashbe. A Flash programban aztán az Illustratorból származó rajzot szimbólumként, grafikai objektumként, gombként, illetve moziklipként használhatjuk fel.

Új dokumentum profilok, mobileszközök

Ha új dokumentumunkat egy adott eszközre készítjük, akkor az Adobe Device Centralon keresztül az eszközök széles palettájából választhatunk, így az összes szükséges paramétert alapértelmezett

beállításként automatikusan vesszük fel. Az Illustrator kiválóan felhasználható tetszőleges grafika, cégemléma (logó), lapterv készítésére, melynek eredményei megjelenhetnek nyomtatásban vagy akár az interneten. A grafikák felhasználhatók multimédiás videobemutató, animáció alapjaként is. A programba integrált dinamikusan változó adatbázis-tartalmon nyugvó XML dokumentumoknak köszönhetően a grafikák verziói, mutációi könnyen kezelhetők.

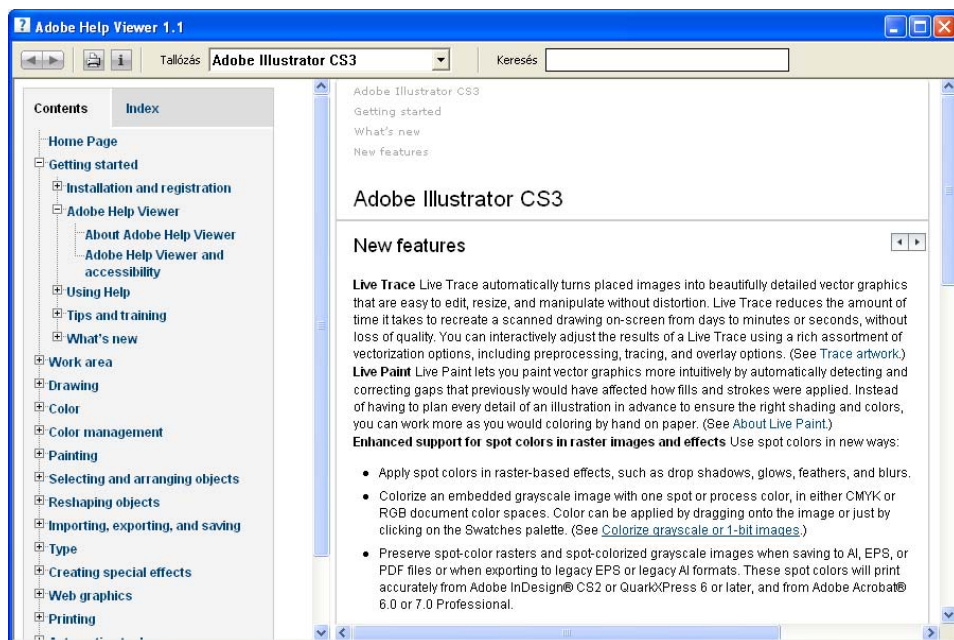

1-16. ábra

Külön grafikát készíthetünk a mobileszközök képernyővédőiként, háttérképként, bejövő hívás jelzésére, levél küldésére és fogadására.

Átalakított sűgő

A sűgőt a 13-as változatban ismét átalakították, ennek áldozatául esett a könyvjelzők beillesztésének lehetősége, viszont a sűgőoldal struktúrája jobban áttekinthetővé vált (lásd az 1-17. ábrát).

1-17. ábra

A program környezete

Programkörnyezeten mindazon eszközök összességét értjük, amelyek lehetővé teszik egy program használatát. Ezek alapvetően két részre oszthatók: a hardverre (mint a futtató gép és a perifériák együttese) és a szoftverre. Ebben a részben a hardverkörnyezetet ismertetjük, a szoftverkörnyezetre és a kezelői felületre később, a program telepítésének leírása után térünk ki, akkor ugyanis a leírtakat már ennyi ismeret birtokában is követhetjük a számítógép képernyőjén.

A számítógép típusát, összetételét, azaz konfigurációját alapvetően az operációs rendszer igénye szabja meg. Az Illustrator vektoros rajzprogram 13.0 változata Macintosh, illetve IBM, és azzal kompatibilis számítógépeken használható. Az alábbiakban ismertetjük a program működtetéséhez éppen elégséges, illetve célszerűen megfelelő személyi számítógépek összetételét.